

Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας του Δήμου Αθηναίων

2^η Μελέτη παρακολούθησης της συγκυρίας και του επιχειρηματικού κλίματος

Εδραίωση του αισθήματος σταθερότητας τόσο για το τρέχον όσο και για το επόμενο εξάμηνο, για τις αθηναϊκές επιχειρήσεις

Επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις της προηγούμενης έρευνας, η διαφαινόμενη τάση εξομάλυνσης του εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος δείχνει να έχει επηρεάσει ανάλογα τις εκτιμήσεις και προσδοκίες των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα διοικητικά όρια του Δήμου Αθηναίων, με το αίσθημα περιορισμού των απωλειών και σταδιακής επιστροφής στην «κανονικότητα» να αποτελεί πλέον την κυρίαρχη τάση.

Τα κύρια ευρήματα της έρευνας «Παρακολούθηση της συγκυρίας και του επιχειρηματικού κλίματος» είναι τα ακόλουθα:

1. Πωλήσεις

Για το δεύτερο εξάμηνο του 2014, οι επιχειρήσεις που εκτιμούν άνοδο των πωλήσεων υπερσχύουν αριθμητικά έναντι αυτών που εκτιμούν περεταίρω μείωση (37% έναντι 27%). Ο συσχετισμός αυτός ενισχύεται κατά την ανάλυση των προσδοκιών για το πρώτο εξάμηνο του 2015, λόγω της μείωσης του αριθμού των επιχειρήσεων που προσδοκούν περεταίρω πτώση των πωλήσεων (16,6%) και της μετακίνησης τους προς την ουδέτερη επιλογή της «στασιμότητας», η οποία συγκεντρώνει την πλειοψηφία των απαντήσεων (48%).

2. Εξαγωγές

Εξίσου αισιόδοξες καταγράφονται οι εκτιμήσεις και προσδοκίες των επιχειρήσεων αναφορικά με την πορεία των εξαγωγών τους, με την συντριπτική πλειοψηφία να μην αναμένει συρρίκνωση. Σημειώνεται ωστόσο ότι ο εξαγωγικός προσανατολισμός των επιχειρήσεων εξακολουθεί να αξιολογείται περιορισμένος (όπως προκύπτει και στην 1η περιοδική έρευνα), με τις επιχειρήσεις που εμφανίζουν εξαγωγική δραστηριότητα να αποτελούν τη μειοψηφία (20% περίπου).

Αναφορικά με τα μέσα διάθεσης των προϊόντων/υπηρεσιών στις διεθνείς αγορές, ο παράγοντας των διαπροσωπικών επαφών αναδεικνύεται και στην παρούσα έρευνα ως το πλέον δημοφιλές μέσο προσέγγισης πελατών (60%), ενώ σχετικά περιορισμένη εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του διαδικτύου.

3. Απασχόληση

Στον τομέα της απασχόλησης αρκετά μετριοπαθείς χαρακτηρίζονται οι εκτιμήσεις και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων, διατηρώντας σχεδόν αναλλοίωτη την διαμορφωθείσα τάση της 1ης περιόδου έρευνας. Ειδικότερα, η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων (>70%) εκτιμά ότι ο αριθμός των θέσεων απασχόλησης στην επιχείρησή τους θα παραμείνει σε σταθερά επίπεδα και για τα δύο υπό εξέταση εξάμηνα. Ωστόσο, η επιλογή της «αύξησης» των θέσεων απασχόλησης αποτελεί τη δεύτερη δημοφιλέστερη απάντηση (10%-15%), εκπέμποντας αισιόδοξα μηνύματα για το μέλλον.

4. Επενδυτικές δαπάνες

Αντίστοιχα μετριοπαθείς χαρακτηρίζονται οι εκτιμήσεις και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων σχετικά με το ύψος των επενδυτικών τους δαπανών, με την συντριπτική πλειοψηφία (>70%) να επιλέγει την ουδέτερη απάντηση της «στασιμότητας» των επενδυτικών δαπανών, τόσο για το τρέχον όσο και για το επόμενο εξάμηνο. Ωστόσο και σε αυτή την περίπτωση αναδεικνύεται θετικό κλίμα, καθώς οι θετικές αποκρίσεις της «αύξησης των επενδυτικών δαπανών» υπερτερούν των αρνητικών.

5. Επίπεδα ρευστότητας

Η σχετική πλειοψηφία (39%) των συμμετεχόντων στην έρευνα χαρακτηρίζει σταθερές τις συνθήκες ρευστότητας της επιχείρησής κατά το τρέχον εξάμηνο, επιβεβαιώνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις της προηγούμενης έρευνας. Η επιλογή των «σταθερών συνθηκών ρευστότητας» ενισχύεται ακόμα περισσότερο για το επόμενο εξάμηνο, καθώς απαντήθηκε από το 58% των συμμετεχόντων στην έρευνα.

6. Τιμές χρέωσης στους πελάτες

Αναφορικά με τις τιμές χρέωσης των προϊόντων/υπηρεσιών, προκύπτει ότι για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων (65% - 85%) παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, τόσο για τους εγχώριους πελάτες όσο και για τους πελάτες από το εξωτερικό. Παράλληλα, επιβεβαιώνοντας τις σχετικές προβλέψεις της προηγούμενης έρευνας, προκύπτει μικρή και σταδιακή μετακίνηση των επιχειρήσεων προς την πολιτική της μείωσης των τιμών στην εγχώρια αγορά.

7. Χρονικό διάστημα για την είσπραξη των απαιτήσεων

Η εξέλιξη του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την είσπραξη των απαιτήσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων, δείχνει σε γενικές γραμμές να προσαρμόζεται με την αντίστοιχη εξέλιξη του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί για την εξόφληση των υποχρεώσεών τους. Αναφορικά με το τρέχον εξάμηνο, η πλειοψηφία των απαντήσεων τάσσεται υπέρ της αμετάβλητης κατάστασης (62%), ενώ οι απαντήσεις που εκφράζουν διόγκωση του χρονικού διαστήματος υπερτερούν σημαντικά έναντι αυτών που εκφράζουν συρρίκνωση (28,5% έναντι 9%). Οι συσχετισμοί αυτού δεν μεταβάλλονται σημαντικά αναφορικά με το επόμενο εξάμηνο.

8. Χρονικό διάστημα για την εξόφληση των υποχρεώσεων

Οι αποκρίσεις των επιχειρήσεων σχετικά με τις συνθήκες είσπραξης των απαιτήσεων συσχετίζονται άμεσα με τις αντίστοιχες αποκρίσεις για τις συνθήκες εξόφλησης των υποχρεώσεων. Ως αποτέλεσμα, η ουδέτερη επιλογή της «στασιμότητας» του απαιτούμενου αριθμού ημερών για την εξόφληση των υποχρεώσεων αποτελεί και σε αυτή την περίπτωση την δημοφιλέστερη απάντηση και στις δύο περιόδους αναφοράς (69% και 83% αντίστοιχα).

9. Βαθμός αισιοδοξίας για το μέλλον της επιχείρησης

Εδραιώνεται το αίσθημα αισιοδοξίας των επιχειρήσεων σχετικά με το μέλλον της δραστηριότητας τους, καθώς εξακολουθεί να διαμορφώνεται σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα (από λίγο έως αρκετά αισιόδοξος). Παράλληλα, η σχετική πλειοψηφία (41%) των επιχειρήσεων δηλώνει αρκετά ικανοποιημένο από το ευρύτερο επιχειρηματικό κλίμα.

Επίσης, συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα παρατηρείται σημαντική μεταστροφή των επιχειρήσεων σχετικά με τον βασικό στόχο για το άμεσο μέλλον, με την «επίτευξη ανάπτυξης» να αποτελεί πλέον την πιο δημοφιλή επιλογή (έναντι της «επιβίωσης» στην προηγούμενη έρευνα).

10. Αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία

Εξαιτίας της έντονης δυναμικής της παρούσας αρνητικής οικονομικής συγκυρίας καθώς και του έντονα ευμετάβλητου οικονομικού κλίματος, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων του δείγματος (72%) δήλωσε ότι έχει ήδη προβεί σε οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές, τη στιγμή που το 28% διατήρησε ανελαστική στάση.

Η πλειοψηφία (35%) των οργανωτικών αλλαγών των επιχειρήσεων αφορά τον περιορισμό των λειτουργικών τους δαπανών, σημειώνοντας άνοδο τεσσάρων (4) θέσεων συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα. Ακολουθεί η υιοθέτηση πολιτικής μείωσης των τιμών (32%), ο περιορισμός του μισθολογικού κόστους (απολύσεις: 26% και μείωση μισθών: 25%) και ο περιορισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας (9%).

11. Εμπόδια στην επιχειρηματικότητα

Κυριότερος παράγοντας περιορισμού της τρέχουσας δραστηριότητας των επιχειρήσεων αναδεικνύεται η έλλειψη ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, η οποία επιλέχθηκε από το 48,6% των συμμετεχόντων στην έρευνα. Η συρρίκνωση της εγχώριας κατανάλωσης συγκεντρώνει το 34,8% των απαντήσεων, ενώ οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές επιλέχθηκαν από το 33,5% των συμμετεχόντων στην έρευνα επιχειρήσεων. Εξετάζοντας τις αποκρίσεις συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα, προκύπτει ότι οι τρεις πιο δημοφιλείς απαντήσεις δεν αλλάζουν, διαφοροποιείται ωστόσο η σχετική σειρά κατάταξης.

12. Εκτιμήσεις για την πορεία του κλάδου, στον οποίο δραστηριοποιούνται

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι λιγότερο αισιόδοξοι για τις επιδόσεις του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιούνται σε σχέση με τις επιδόσεις της επιχείρησής τους ως ξεχωριστή οντότητα, γεγονός που αποτέλεσε βασικό εύρημα και στην προηγούμενη έρευνα. Ειδικότερα, μετριοπαθής προς δυσμενής διαμορφώνεται η άποψη των επιχειρήσεων για τη γενική πορεία του κλάδου (τόσο για το τρέχον όσο και για το επόμενο εξάμηνο), με τη συντριπτική πλειοψηφία (~80%) των συμμετεχόντων στην έρευνα να επιμερίζεται σχεδόν ισότιμα μεταξύ της «πτωτικής» και της «σταθερής» πορείας του κλάδου.